Kattaqo'rg'on davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti
2-bosqich Maktabgacha ta'lim (kechki) yo'nalishi talabalariga 3-semestr uchun
« Bolalar jismoniy tarbiyasi» fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma-og'zaki

TASDIQLAYMAN
O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i
I.Madatov
2026-yil 14-oktabr

Fandasturdagi mavzu tartib raqami	1-QISM "OSON SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi	2-QISM "ODDIY SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi	3-QISM "MURAKKAB SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremalar, kabi savollardan iborat bo'ladi	4-QISM "MURAKKAB SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremalar, kabi savollardan iborat bo'ladi	5-QISM "QIYIN SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi
1	Bolalar jismoniy tarbiyasining predmeti	Jismoniy tarbiya, jismoniy rivojlanish va jismoniy tayyorgarlik tushunchalarining farqi	Jismoniy rivojlanishning asosiy ko'rsatkichlari	Jismoniy tayyorgarlikning umumiy va maxsus turlari	Jismoniy kamolot — jismoniy tarbiyaning yakuniy maqsadi
1	Jismoniy madaniyat tushunchasi	Jismoniy tarbiyaning asosiy vositasi	Jismoniy mashq texnikasi va uni o'zlashtirish ahamiyati	Jismoniy tarbiya fanining boshqa fanlar bilan aloqasi	Jismoniy tarbiyaga oid asosiy tushunchalarning o'zaro bog'liqligi va bola shaxsini rivojlantirishdagi o'rni
2	Jismoniy tarbiyaning ilmiy-nazariy asoslari tushunchasi	Jismoniy tarbiya nazariyasining bir necha fanlar tutashuvida rivojlanishi	Jismoniy tarbiyaning biologik (anatomik-fiziologik) asoslari	Bolaning yoshga oid xususiyatlari va jismoniy yuklamani belgilash	Yoshga oid fiziologik xususiyatlarni hisobga olmaslikning oqibatlari
2	Jismoniy tarbiyaning psixologik-pedagogik asoslari	Diqqat, xotira va tafakkurning harakat faoliyatini o'zlashtirishdagi o'rni	Harakat ko'nikmasi va malakasining shakllanish bosqichlari	Harakat ko'nikmasining malakaga aylanish shartlari	Maktabgacha yoshdagi bolada harakat ko'nikmasini shakllantirishda o'yin faoliyatining o'rni
2	Jismoniy tarbiyaning falsafiy va ijtimoiy asoslari	Jamiyat ehtiyojlarining jismoniy tarbiya maqsadlariga ta'siri	Sog'lomlashtirish, ta'lim va tarbiya vazifalarining o'zaro bog'liqligi	Jismoniy tarbiya nazariyasining asosiy qonuniyatlari (yuklama va dam olish almashinuvi)	Bolalar jismoniy faolligining pasayishi muammosi va uning ilmiy-nazariy yechimlari
3	Bolalar jismoniy tarbiyasi fanining tadqiqot metodlari tushunchasi	Pedagogik kuzatish metodining mohiyati	Pedagogik eksperiment metodi va uning bosqichlari	So'rovnoma, suhbat va anketa metodlarining farqi	Bolalar jismoniy tayyorgarligini o'rganish uchun metodlar majmuasini tanlash
3	Ilmiy adabiyot va hujjatlarni o'rganish metodi	Antropometrik o'lchov metodi	Pedagogik test va nazorat mashqlariga qo'yiladigan talablar	Tadqiqot natijalarini matematik-statistik qayta ishlash	Tadqiqot metodlarini noto'g'ri qo'llashning natijaga ta'siri
4	Bolalar jismoniy tarbiyasi fanining rivojlanish tizimi tushunchasi	Qadimgi davrlarda bolalarni jismoniy tarbiyalash	Jismoniy tarbiya tizimi shakllanishida tarixiy davrlarning o'ziga xosligi	Jismoniy tarbiya mazmuni va shakllarining tarixiy davrlar bo'yicha o'zgarishi	Tarixiy tajribani zamonaviy maktabgacha ta'lim amaliyotida qo'llash
4	Jismoniy tarbiya tizimining tarkibiy qismlari	Jismoniy tarbiya tizimining davlatlarga ko'ra o'ziga xosligi	Jismoniy tarbiya tizimida maqsad, vazifa, vosita va metodlarning bog'liqligi	Fanning rivojlanishiga hissa qo'shgan olimlar va pedagoglar (P.F. Lesgaft)	Jismoniy tarbiya tizimining kelgusidagi rivojlanish yo'nalishlari
5	O'zbekistonda maktabgacha yoshdagi bolalar jismoniy tarbiyasi tizimining shakllanish bosqichlari	Mustaqillikkacha maktabgacha muassasalarda jismoniy tarbiyaning tashkil etilishi	Mustaqillik yillarida maktabgacha ta'limda jismoniy tarbiya tizimidagi o'zgarishlar	Maktabgacha ta'lim sohasidagi me'yoriy-huquqiy hujjatlarda jismoniy tarbiya talablari	O'zbekistonda jismoniy tarbiya tizimi rivojlanishining kuchli tomonlari va takomillashtirish yo'nalishlari
5	Xalq an'analarida bolalarni jismoniy tarbiyalash	Milliy harakatli o'yinlarning bola rivojlanishidagi ahamiyati	Sharq mutafakkirlarining jismoniy tarbiya haqidagi qarashlari	Ibn Sinoning bolalar jismoniy tarbiyasi, kun tartibi va sog'lom turmush tarzi haqidagi qarashlari	Qadimiy qarashlarni zamonaviy maktabgacha ta'limga moslashtirish
5	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya ishlarini boshqarish	Tarbiyachi va jismoniy tarbiya mutaxassisining hamkorligi	Maktabgacha ta'limda jismoniy tarbiya shakllari (ertalabki gimnastika, mashg'ulot, sayr, bayram)	Jismoniy tarbiyada oila va maktabgacha tashkilot hamkorligining shakllari	Maktabgacha tashkilotlarda jismoniy tarbiya sifatini oshirish yo'llari
6	Jismoniy tarbiya tamoyillari tushunchasi	Onglilik va faollik tamoyili	Ko'rgazmalilik va tushunarlilik tamoyillari	Izchillik, bosqichma-bosqichlik va takrorlash tamoyillari	Tamoyillar buzilishining mashg'ulot samaradorligiga ta'siri
6	Ta'lim metodi va usul tushunchalarining farqi	Harakatni o'rgatishda so'z va ko'rsatishning uyg'unligi	Jismoniy tarbiyada so'z metodlari (tushuntirish, buyruq, ko'rsatma, suhbat)	Ko'rgazmali metodlar (namuna ko'rsatish, rasm, video, mo'ljallar) va ularni qo'llash talablari	Harakatni o'rgatish va mustahkamlash bosqichlarida metod tanlash
6	Amaliy metodlar guruhlari	O'yin metodining samaradorligi	Takrorlash, musobaqa va doiraviy mashq metodlari	Guruhdagi bolalarga individual yondashuv	Metod va usullarni uyg'unlashtirib faollikni oshirish (mashg'ulot lavhasi misolida)
7	Jismoniy tarbiyaning asosiy vazifalari	Sog'lomlashtirish, ta'limiy va tarbiyaviy vazifalarning o'zaro bog'liqligi	Jismoniy tarbiya vositalari (jismoniy mashqlar, tabiat omillari, gigiyenik omillar)	Tabiatning sog'lomlashtiruvchi omillaridan (quyosh, havo, suv) foydalanish qoidalari	Maktabgacha yoshda eng muhim vazifani aniqlash va asoslash

7	Asosiy harakatlar (yurish, yugurish, sakrash, irg‘itish, tirmashib chiqish) guruhlari	Asosiy harakatlarni yoshligidan to‘g‘ri shakllantirishning ahamiyati	Yurish va yugurishni o‘rgatishdagi xatolar va ularni tuzatish	Sakrash va irg‘itish harakatlarini o‘rgatish metodikasi	Harakat ko‘nikmalari yetarli shakllanmaslikning rivojlanishga salbiy ta’siri
7	Asosiy jismoniy sifatlar	Kuch, tezlik va chaqqonlikning kundalik faoliyatda namoyon bo‘lishi	Maktabgacha yoshda chidamlilik va egiluvchanlikni tarbiyalash qoidalari	Jismoniy sifatlarni tarbiyalashda sezgir (senzitiv) davrlarning ahamiyati	5-6 yoshli bolalar guruhida jismoniy sifatlarni rivojlantirish rejasi
8	Bolalar jismoniy tarbiyasi fanining fanlar tizimidagi o‘rni	Jismoniy tarbiya metodikasining pedagogika, psixologiya va fiziologiya bilan aloqasi	Jismoniy tarbiya jarayonida ta’lim va tarbiya birligi	Jismoniy tarbiya jarayonida bolaning rivojlanishi va uning ko‘rsatkichlari	Ta’lim, tarbiya va rivojlanish birligini ta’minlashning amaliy yo‘llari
8	Maktabgacha ta’limda jismoniy tarbiya metodikasining vazifalari	Jismoniy tarbiya metodikasining predmeti va tadqiqot ob’ekti	Maktabgacha ta’lim tashkilotida jismoniy tarbiyaning sog‘lomlashtirish vazifalari	Jismoniy tarbiyaning ta’limiy va tarbiyaviy vazifalarining o‘zaro uyg‘unligi	Metodika vazifalarining bola shaxsini har tomonlama rivojlantirishdagi ahamiyati
9	Jismoniy tarbiya vositalarining turlari	Jismoniy mashq tushunchasi va uning mohiyati	Jismoniy mashqlarning tasnifi (gimnastika, o‘yin, sport, sayohat)	Jismoniy mashq ta’sirini belgilovchi omillar (yuklama, hajm, intensivlik, dam olish)	Jismoniy mashqlarni bolaning yoshi va tayyorgarligiga mos tanlash
9	Umumrivojlantiruvchi mashqlar tushunchasi	Umumrivojlantiruvchi mashqlarning bola tanasiga ta’siri	Umumrivojlantiruvchi mashqlarni qo‘l, oyoq, gavda va bo‘yin mushaklari bo‘yicha guruhlash	Har xil mushaklar guruhi uchun mashqlar majmuasini tuzish tartibi	Berilgan yosh guruhi uchun umumrivojlantiruvchi mashqlar majmuasini loyihalash
10	Ilk yosh davrining chegaralari va bosqichlari	Tug‘ilgandan uch yoshgacha bo‘lgan bolaning jismoniy rivojlanishi	Ilk yoshda asosiy harakatlarning shakllanish tartibi	Ilk yoshdagi bolalar bilan jismoniy tarbiya ishlarining o‘ziga xosligi	Ilk yoshda jismoniy tarbiyaning bolaning keyingi rivojlanishiga ta’siri
10	Maktabgacha (3-7 yosh) davrining asosiy xususiyatlari	3-4, 4-5, 5-6 va 6-7 yoshdagi bolalarning jismoniy rivojlanish ko‘rsatkichlari	Maktabgacha yoshdagi bolalarning asab tizimi va qad-qomatining rivojlanish xususiyatlari	Maktabgacha yoshda harakat faoliyati va o‘yinning o‘zaro bog‘liqligi	Bolaning yoshga oid xususiyatlarini hisobga olib jismoniy tarbiya ishini rejalashtirish
11	Gimnastika tushunchasi va uning turlari	Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun gimnastikaning ahamiyati	Saf mashqlari va qayta saflanishlar	Ertalabki gimnastika mashqlari va uni o‘tkazish metodikasi	Gimnastikaning bolaning qad-qomatini shakllantirishdagi o‘rni
11	Uyqudan keyingi uyg‘otuvchi gimnastika	Ritmik gimnastika va uning bolalar uchun foydasi	Qad-qomatni to‘g‘rilovchi mashqlar va yassi oyoqlikning oldini olish	Gimnastika mashg‘ulotida xavfsizlik va sug‘urta qoidalari	Yosh guruhiga mos gimnastika majmuasini tuzish va asoslash
12	Sport mashqlari tushunchasi	Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun sport mashqlarining turlari	Velosiped, samokat va chang‘i mashqlarini o‘rgatish asoslari	Suzish va suvdagi mashqlarning bolalar uchun ahamiyati	Sport mashqlarini tanlashda bolaning yoshi va salomatligi mezonlari
12	Sport o‘yinlari elementlari (basketbol, futbol, badminton)	Sport mashqlarining sog‘lomlashtirish ahamiyati	Sport mashqlarini o‘rgatishda bosqichma-bosqich metodika	Sport mashg‘ulotlarida yuklamani me’yorlash va xavfsizlik	Maktabgacha yoshda sport mashqlarini tashkil etishning muammolari va yechimlari
13	Harakatli o‘yin tushunchasi	Harakatli o‘yinlarning tarbiyaviy va sog‘lomlashtiruvchi ahamiyati	Harakatli o‘yinlarning tasnifi (syujetli, syujetsiz, sport o‘yinlari elementli)	Harakatli o‘yinni tanlash va tashkil etish metodikasi	Harakatli o‘yinlarning jismoniy madaniyatni tarbiyalashdagi o‘rni
13	Milliy harakatli o‘yinlar	Harakatli o‘yin tuzilishi: qoidalar, mazmun va yuklama	Harakatli o‘yinda tarbiyachining rahbarlik vazifasi	Harakatli o‘yinni yosh guruhlari bo‘yicha murakkablashtirish	Yangi harakatli o‘yin variantini ishlab chiqish va uning samaradorligini baholash
14	Xorijiy davlatlarda maktabgacha yoshdagi bolalar jismoniy tarbiyasi tizimlari	Qadimgi Yunoniston va Rimda bolalarni jismoniy tarbiyalash	Yevropa pedagoglarining (Ya.A. Komenskiy, J.-J. Russo, I. Pestalotsi) jismoniy tarbiya haqidagi g‘oyalari	P.F. Lesgaftning jismoniy tarbiya nazariyasiga qo‘shgan hissasi	Xorijiy tajribaning milliy tizimimizga mosligi va undan foydalanish imkoniyatlari
14	Rivojlangan davlatlar maktabgacha ta’limida jismoniy tarbiya modellari	Xorijiy davlatlarda bolalarning harakat faolligini oshirish dasturlari	Xorijiy va O‘zbekiston jismoniy tarbiya tizimlarining qiyosiy tahlili	Xorijiy davlatlarda jismoniy tayyorgarlikni baholash mezonlari	Xorijiy tajribadan maktabgacha ta’lim amaliyotiga tatbiq etiladigan yo‘nalishlarni tanlash